

Čelnici zemalja srednje i istočne Europe (CEEC) potrudit će se u subotu u Sofiji na sedmom summitu inicijative 16+1 proširiti i produbiti suradnju s Kinom. I hrvatski premijer Andrej Plenković pokušat će među njima dodatno intenzivirati odnose s jednim od najvećih i najbrže rastućih svjetskih gospodarstava.

Plenković sudjeluje na tom skupu zajedno sa šefovima vlada još 10 zemalja Europske unije te pet zemalja kandidata i potencijalnih kandidata, od Baltika do Balkana.

Glavna tema skupa je "produbljivanje otvorene i pragmatične suradnje za uključiv napredak". Kinu u Sofiji predstavlja premijer Li Keqiang.

Ondje će još biti i predstavnici Albanije, BiH, Bugarske, Češke, Estonije, Mađarske, Latvije, Litve, Makedonije, Crne Gore, Poljske, Rumunjske, Slovačke, Slovenije i Srbije.

Na zadnjem summitu te platforme u studenome 2017. u Budimpešti, premijer Plenković rekao je da je on bio važan za pozicioniranje Hrvatske u odnosima s Kinom, te pojasnio da su hrvatski interesi kada se radi o gospodarskoj suradnji s Kinom prije svega infrastruktura, luke i turizam.

Pelješki most prilika za dodatna kineska ulaganja

Na nedavnom ministarskom sastanku CEEC-a i Kine u kineskom gradu Ningbou kineska se strana, uz Pelješki most, zainteresirala za zadarsku i riječku luku, dok je hrvatska strana potvrdila da želi uspostavu izravne zračne linije prema Kini.

U razgovoru za Hinu nakon tog sastanka državni tajnik u Ministarstvu mora, prometa i infrastrukture Tomislav Mihotić rekao je da se u ovom trenutku suradnja Hrvatske i Kine odnosi na nekoliko projekata, među kojima je najvažniji Pelješki most.

"Prvi put jedna je kineska kompanija na javnom natječaju dobila projekt koji se financira sredstvima EU-a", rekao je Mihetić, što je je prilika da se uključi na tržište EU-a i u drugim velikim infrastrukturnim projektima koji će u budućnosti biti najvećim dijelom financirani sredstvima iz EU fondova.

Ugovor za izgradnju mosta kopno-Pelješac s pristupnim cestama, vrijedan 2,08 milijardi kuna (bez PDV-a) potpisan je 23. travnja između predstavnika Hrvatskih cesta i kineskog konzorcija China Road and Bridge Corporation, a 85 posto prihvatljivih troškova financira se iz EU sredstava.

Upravo bi izgradnja Pelješkog mosta mogla dodatno potaknuti kineska ulaganja i gospodarsku suradnju, smatraju obje strane, a hrvatska strana nada se da će izgradnja toga mosta, najvećeg europskog projekta u kojem sudjeluje NR Kina, privući kineske ulagače i u druge infrastrukturne projekte u Hrvatskoj te potaknuti veći interes za protokom kineskih roba kroz hrvatske morske luke.

Mihotić je u Ningbou naglasio da je kineska strana zainteresirana za ulazak u suvlasništvo Luke Zadar koja je za kinesku stranu logistička točka preko koje bi širili svoju trgovinu ne samo na

hrvatsko, već i europsko tržište. Interes za suradnju Kina iskazuje i za Luku Rijeka.

Hrvatska, koja je svoju turističku ponudu predstavila u svibnju u Šangaju u sklopu velikog štanda European Travel Commissiona (ETC), ima velik rast dolazaka kineskih turista te je najavljeno da ih se ove godine očekuje preko 200.000.

Stoga nije čudno da je službeni Zagreb zainteresiran za uspostavu izravne zrakoplovne veze s Kinom, što bi pridonijelo još većoj brojnosti kineskih turista u Hrvatskoj.

Skup u Sofiji: plenarna sjednica i poslovni forum

Produbljivanje i intenziviranje suradnje CEEC-a s Kinom na području trgovine i ulaganja, prometnog povezivanja, financija, poljoprivrede, znanosti i tehnologije, zdravstva, obrazovanja i kulture opći je cilj inicijative 16+1.

Ove godine domaćin skupa Bugarska i Kina definirale su četiri prioritetna područja ekonomske suradnje: prvo područje su visoka tehnologija, zajednička ulaganja i industrijsko partnerstvo, potom infrastruktura, poljoprivreda i turizam.

U Sofiji će se paralelno sa summitom šefova vlada održati i poslovni forum koji će okupiti više od 250 kineskih kompanija i 700 poslovnih ljudi iz središnje i istočne Europe. Ukupno se očekuje više od 1000 sudionika skupa koji će otvoriti premijeri Bugarske Bojko Borisov i Kine Li Keqiang.

Inicijativa 16+1, čiji se skup održava manje od dva tjedna uoči godišnjeg summita EU-a i Kine, nije popularna u Bruxellesu koji je vidi kao pokušaj podjele Europske unije.

Li, koji u četvrtak stiže u Sofiju - što je prvi posjet jednog kineskog premijera Bugarskoj u gotovo dva desetljeća, objavio je u srijedu članak u dva bugarska lista pod naslovom "Novi početak, nova nada, novi put".

"Kina, sada i ubuduće, podupire europske integracije i pozdravlja ujedinjenu, stabilnu, otvorenu i naprednu Europu i jaki euro", stoji u članku.

Povećan interes Kine za ulaganja u središnju i istočnu Europu

Kina, svjetska sila s preko 1,3 milijarde stanovnika, posljednjih je godina počela pokazivati snažan interes za jačanje ulaganja u srednju i jugoistočnu Europu.

Ideja o platformi za suradnju Kine i zemalja srednje i istočne Europe rođena je nakon njihova prvog ekonomsko-trgovinskog foruma 2011. u Budimpešti.

Šest je godina prošlo od prvog summita održanog 2012. u Varšavi na kojem je najavljeno više projekata za poticanje suradnje, osnivanje fonda za investicije i suradnju Kine s europskim zemljama i kreditna linija od 10 milijardi dolara.

Drugi summit je održan u Bukureštu 2013., treći u Beogradu u prosincu 2014., četvrti krajem

2015. u Kini, peti u u Rigi godinu kasnije, a šesti u studenome 2017. u Budimpešti.

Ovu inicijativu Kina smatra integralnim dijelom svog megaprojekta Jedan pojas, jedan put, neke vrste osuvremenjavanja Puta svile i jednog od najambicioznijih projekata u svijetu uopće.

Dok je inicijalno platforma 16+1 imala pozitivan prijem jer je kineska strana obećavala milijarde dolara kredita i investicija za zemlje koje su se oslanjale na europske fondove - ili u slučaju siromašnih zapadnobalkanskih država - kojima je trebao strani novac za izgradnju željeznica, cesta i zračnih luka, trenutno mnogi imaju prigovore zbog nedostatka konkretnih rezultata i teškoća s ispunjavanjem europskih standarda.

Kina i Bugarska, kako saznaje Reuters, pokušavaju uskladiti tekst zajedničke izjave koja će se objaviti nakon summita jer pojedine vlade žele da se u njoj vide i njihovi pojedinačni interesi.

Na pripremnom sastanku u Sofiji početkom lipnja, Poljska je primjerice izrazila nezadovoljstvo načinom na koji se summiti organiziraju i na koji se dogovara zaključna izjava. Ona je jedna od zemalja koje gledaju na summit sa skepsom, nakon godina neispunjenih investicijskih obećanja.

Varšava tvrdi da su kineske tvrtke napustile nekoliko gradilišta u Poljskoj prije Eura 2012.

Slovački dužnosnici također kažu da u njihovoj zemlji trenutno nema kineskih ulaganja, dok u Rumunjskoj sporazum iz 2015. s Kinom o izgradnji dva nuklearna reaktora nije napredovao.

Pune entuzijazma i dalje su Mađarska i Srbija. Prošli mjesec Mađarska je s Kinom finalizirala vremenski okvir za izgradnju željezničke veze Budimpešta-Beograd, jedan od najvećih kineskih infrastrukturnih projekata u regiji.

(Hina)

Plenković i još 15 premijera u subotu u Sofiji šire suradnju s Kinom

Kategorija: GOSPODARSTVOAžurirano: Četvrtak, 05 Srpanj 2018 09:00

Objavljeno: Četvrtak, 05 Srpanj 2018 09:00

